ВСС - 12988 / 12-10- 2026

ОТГОВОРИ ОТ ИВАНКА КОТОРОВА КАНДИДАТ ЗА ЧЛЕН НА ВСС НА ВЪПРОСИ ОТ СДРУЖЕНИЕ „СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ АДВОКАТИ"

1.Решенията на Комисиите по професионална етика към прокуратурите и ВСС съдържат лични данни,поради което публичното им оповестяване може да се осъществи само след анонимизиране на личните данни в тях.

Подобряване на ефективността и законосъобразността на работата им може да стане чрез обучения и повишаване на квалификацията на членовете им.

2.Случайното разпределение на делата в близко бъдеще може да бъде обект на проверка от AI-изкуствения интелект при строго спазване на разпоредбите на Регламент на ЕС №2024/1689 на ЕП и Съвета от 13 юни 2024г.,Европейската етична харта за AI и Конвенцията на Съвета на Европа за AI и правата на човека.

Това съм предложила в концепцията си на стр.25-за по-интелигентно разпределение на делата с отчитане на натовареността и специализацията.

3.Независимостта на членовете на ВСС е изискване на Становище №18/2023г.на Консултативния съвет на европейските прокурори.Дадено е определение на независимостта да е от изпълнителната и законодателната власт **и от прокурорската йерархия**.

Конституцията и ЗСВ гарантират тази независимост на изборните членове от членовете по право,какъвто е Главния прокурор.

Фактическа зависимост може да произлезе от очаквания на членове на ПК за заемане на постове и бъдещо кариерно развитие със съдействието на главния прокурор след изтичането на 5 годишния им мандат,през оставащите още 2 години мандат на главния прокурор.

Лично аз няма да имам такива очаквания поради навършване на определена възраст.Това ме прави независима в своите решения от главния прокурор.

4.Подкрепям публично и прозрачно изслушване на кандидата за Главен прокурор и задаване на въпроси от професионални организации.Критериите на които трябва да отговаря Главния прокурор ще бъдат предварително оповестени в публичен документ " Критерии за компетентност и независимост", като в него ще се включат критерии,предложени от всички прокурори чрез анонимна анкета.

5.Действащия механизъм за разследване на Главния прокурор е относително добре уреден(не са ми известни съвършени механизми за това в други правни системи).Важно е да се провежда обективно, всестранно и пълно разследване съобразно принципа за равенство на всички пред закона.

6.Бързи и незабавни дисциплинарни проверки от ВСС при подобни случаи на „Мартин Божанов-Нотариуса", отделяне на материали и изпращане в прокуратурата.

Кадровата дейност чрез такива случаи е не само опорочена.Тя е в грубо нарушение на Конституцията, Правото на ЕС и ЗСВ.

7.Винаги указанията на горестоящата прокуратура трябва да бъдат писмени и мотивирани(този въпрос излиза извън предмета на компетентност на ВСС и е уреден в НПК)."Отнемането на преписки"(не е уточнено дали касае отстраняване на прокурор от разследването или „физическо изземване и невръщане на преписката") да се отбелязва в нарочен регистър.

8.Спазване на правата на подсъдимите и обвиняемите е задължение на прокурора в това число и съобразно практиката по делата в ЕСПЧ.При нарушаването им има съответна процедура по ЗСВ за неизпълнение или друго тежко нарушение на служебни задължения.

9.При натиск върху защитници,разпита им като свидетели –следва да се извърши проверка и се прецени дали няма нарушение на служебните задължения и извършено престъпление.

10.При продължителните досъдебни производства- проверка по ЗСВ за системно неспазване на сроковете.

11.Публичните изявления на прокурори по висящи дела трябва да бъдат съобразени с разпоредбите на Директива на ЕС №2016/343 и да не представят обвиняемите лица като виновни пред обществеността преди да е влязла в сила присъдата срещу тези лица.Относно отговорността на прокурора при изявления в нарушение на правата на обвиняемият ще се преценява в зависимост от особеностите на случаят и негативните последици от това.

12.Срок за откриване на процедури за всички свободни ръководни длъжности-незабавен и реализация в рамките на първите месеци.

13.Публикуване на решенията на ВСС по дисциплинарни производства с мотивите при анонимизиране на личните данни в тях.

14.Натовареност на прокурорите по брой дела,брой сложни дела от фактическа и правна гледна точка(ОПГ,инвестиционни измами,компютърни престъпления,сложни ДДС измами с участие на други държави), дела с международен елемент, конкретни резултати от актовете/присъди,потвърдени постановления/,участие в работни групи, квалификационни курсове и обучения.

15.Разрешаването на споровете за компетентност с Европейската прокуратура се осъществява по предвидения в НПК ред.

16.Ще оповестявам срещи с политици, лобисти,представители на бизнеса по време на мандата ми,ако имам такива.

17.Ще изразявам особено мнение при необходимост и ще го публикувам.Не ми е известно да може да има всеки член на ВСС лична отчетност.Органа ВСС се отчита като цяло пред българския Парламент и Европейската комисия.

18.През целия си 35 годишен стаж на прокурор съм имала много ръководители, много подчинени и много колеги.Ако се отвеждам от всеки случай, свързан с прокурор, който познавам или съм имала служебна зависимост няма да мога да упражнявам своите задължения във ВСС.Това ще бъде бягство от отговорност при изпълнение на служебните задължения.

19.Не е приложим към мен, тъй като не заемам длъжност „административен ръководител".

20.Нямам никаква близост, освен служебни отношения с ръководството на Прокуратурата в качеството ми на редови прокурор във ВКП.С оглед на това ще гласувам абсолютно свободно при избор на Главен прокурор.

21.Предложена съм от работещи прокурори от всякакви нива и от различни прокуратури, поради което нямам никаква зависимост от предложителите.

22.Да подкрепям публичност на отказите по сигнали срещу магистрати и въобще на отказите, което съм предложила в своята концепция на стр.38 като задача №1.

23.Обжалването на прокурорските актове пред съд от всички пострадали е въпрос на законодателни промени на НПК, за което ВСС няма право на законодателна инициатива.ВСС дава становища по законопроекти,които се отнасят до съдебната власт.

24.Приложението на съединени решения по дела №С-313/23,С-316-23 и 332/23г.на Съда на ЕС следва да се разглежда през призмата на Решение №12 по дело №7/2022г.на Конституционния съд.ИВСС е контролен орган,а ВСС е решаващ орган.ВСС като решаващ орган с конституционно определени правомощия не може да спре да ги изпълнява само защото е изтекъл мандата на неговите членове.Конституционно установените органи са постоянно действащи органи.

Решенията на ЕС не могат да засегнат конституционно установения ред.Ако органа спре да функционира това означава да не могат да се защитават правата и законните интереси на гражданите,юридическите лица и държавата.

Договора за функциониране на ЕС предвижда възможност правото на ЕС да бъде съобразено с националните конституционни съдилища, които разглеждат материя, свързана с конституционния правов ред, национална сигурност, историческо и културно наследство на ДЧ на ЕС.

В този смисъл считам,че с решенията на ВСС и след изтичане на мандата му след 3 октомври 2022г.се е произнасял законосъобразно.

25.Действията на ИФ Главен прокурор след изтичане на 6 месечния срок не са обявени от Конституционния съд за незаконосъобразни/противоконституционни.

С решение №6/07.04.2026г.Конституционния съд отхвърли искането на АС-Варна за обявяване на противоконституционност на разпоредбата на чл.173,ал.15 от ЗСВ и не реши самостоятелно спора за процесуалната легитимация на ИФ Главния прокурор.

ВКС и някои апелативни съдилища върнаха няколко искания на главния прокурор по НПК за възобновяване на наказателни производства по реда на чл.420 от НПК като приеха,че исканията са изготвени от нелегитимно лице-ИФ Главен прокурор след изтичане на 6-месечния срок.ВКС и други съдилища не са компетентни органи да обявят дали длъжността ИФ Главен прокурор се заема незаконосъобразно.

ВСС прие,че ИФ Главния прокурор законосъобразно изпълнява своите функции след изтичане на 6 месеца по реда на чл.173,ал.15 от ЗСВ.

Нито един друг орган в държавата не каза дали ИФ Главния прокурор изпълнява своите функции законосъобразно.

При това положение се приема,че всичките му действия след изтичане на срока от 6 месеца са законосъобразни.В противен случай ще настане пълен хаос и анархия в правния мир.

26.Ще гарантирам 6 месечния срок за ИФ Главен прокурор по реда на чл.173,ал.15 от ЗСВ като се организира и проведе в срок процедурата за избор на главния прокурор.

27.Доклада на ЕК за 2026г. отново посочва като липса на напредък осъжданията по високите етажи на властта.Ще предложа преглед в съответните прокуратури на този вид дела и пълна отчетност по тях на всеки 6 месеца.Активно взаимодействие при разследване на корупционни престъпления с Европейската прокуратура, КПК, Европейската комисия,Европол, Евроджъст,ОЛАФ,ФРОНТЕКС-тази препоръка съм обсъдила на стр.37 от концепцията.

28.Гаранцията за липса на избирателен подход при образуване и провеждане на наказателни производства ще дойде със смяна на модела на кадруване,на което съм посветила предложения в своята концепция на стр.13-стр.20.

29.Провеждане на дисциплинарни производства за нарушения на Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи,което накърнява престижа на съдебната власт при контактуване с обвиняеми лица или лобисти.

30.Ще подкрепя публикуването на постановления за прекратяване или отказ да се образува производство по дела със значим обществен интерес след заличаване на личните данни,което може да направи AI-изкуствения интелект-предложено от мен на стр.25 от концепцията.

Допълнителен въпрос №22 към индивидуалния кандидат-Децентрализиране на правомощията на Главния прокурор чрез методически указания по конкретни материи,сключване на инструкции и споразумения.

Разпоредбата на чл.200 от НПК предвижда обжалване на постановленията на прокурора пред прокурор от по- горестоящата прокуратура,чието постановление не подлежи на обжалване.Тази разпоредба е достатъчна да ограничи намесата на Главния прокурор в прокурорските постановления.

ВСС няма право на законодателна инициатива.Изразява само становища по законопроекти, които засягат съдебната власт.В този смисъл и на този етап не съм обсъждала конституционни промени.

Допълнителен въпрос №6-подкрепям напълно публичен регистър и максимален срок на командированите-предвидила съм го на стр.17 от концепцията.

Допълнителен въпрос №8-подкрепям съобразяване на становището на колективите на прокурорите за качествата на кандидата за административен ръководител чрез посещение на ПК на място-стр.19 от концепцията.

Въздържам се от отговор на всичките останалите Допълнителни въпроси към кандидатите/ 6 на брой/,тъй като в голямата си част излизат извън предмета на компетентност на ВСС и касаят

повече законодателната дейност и бъдещи промени в законодателството,както и работата по същество на прокурора по наказателните производства.

Подпис:

Прокурор Иванка Которова